

Göteborgs trädgårdsförenings priskurant n:o 7, 1887, å rensadt och undersök...

Göteborgs trädgårdsförening

Vardagstryck

National Library
of Sweden

Göteborgs Trädgårdsförenings PRISKURANT N:º 7, 1887,

☞ å rensadt och undersökt frö ☞

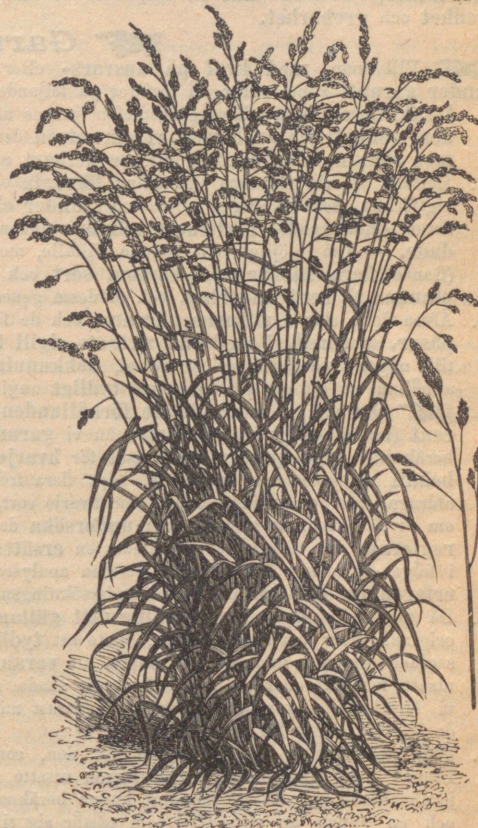
till

GRÄS-, FODER- och EKONOMIVÄXTER m. m.

Knylhafre (*Avena elatior*).

Vi innehåva från *alla utställningar*, hvori vi deltagit, *guld- eller silvermedaljer* samt erhöilo i Stockholm 1886 för 2:ne frökollektioner 2:ne första pris.

Hundexing (*Dactylis glomerata*).

Den som ej sjelf behöfver denna priskurant, torde godhetsfullt öfverlemna den åt någon annan, som deraf kunde hafva nytta.

Post- och telegrafadress: **Trädgårdsföreningen, Göteborg.**

Göteborgs Trädgårdsförening

är ett aktiebolag med syfte att på alla sätt främja växt- och fröodling. Dess delägare erhålla aldrig någon vinstutdelning, ej heller har någon enskild person vinst af affären, men alla inkomster användas uteslutande för ofvan nämnde syftemål. Därför är och kan hufvudsyftet med vår fröhandel vara, att till billigt pris tillhandahålla allmänheten det bästa och pålitligaste utsädesfrö, som kan anskaffas.

PRISERNA,

som om möjligt gälla så länge nu innehafvande förräder räcka, men aldrig få anses för oss bindande, äro beräknade billigast möjligt mot betalning genast vid varans emottagande, utan rabatt, eller, om så förut aftalats, mot accept och 5 % ränta pr anno.

Varorna levereras kostnadsfritt här på banvagn eller ångare.

Säckar och påsar debiteras billigt, men återtogs icke om ej så förut är aftaladt.

Centnerpriset beräknas då minst 20 Ø af samma sort och qualité köpes.

Belopp understigande 25 kr. uttages genom efterkraf eller dylikt.

Efterkraf genom ångare tages dock icke, hvarför småsändningar pr ångare torde betalas förut.

De i denna priskurant upptagne, efter pröfning inköpte frösorter, rensas och analyseras först af oss sjelfva och underkastas dervid flera ompröfningar, hvarefter de dessutom kontrollanalyseras — de kinkigaste vid tvenne frökontrollanstalter — och vår garanti grundas således på resultatet af flera undersökningar.

Emedan det är omöjligt, att endast på grund af frösorternas utseende och pris rätt bedöma deras verkliga värde, sälja vi dem under fast, eventuellt till skadeersättning bindande

GARANTI

för äkthet, såvidt den kan utrönas, samt för viss, på grund af ofvan nämnde analyser, för hvarje sort uppgifven renhet och grobarhet.

Garantivilkor:

Vill man, med kraf på ansvars- eller ersättningsskyldighet för oss, låta efterundersöka af oss under garanti köpta varor, så förfäres på följande sätt:

1. I räkningen, som aflätes genast efter varans afsändande, utsätta vi, jemte priset och frösorternas namn m. m., den renhet och grobarhet vi garantera dem ega vid afsändandet. Möjligen befogade anmärkningar mot räkning böra därför göras omedelbart efter dess emottagande.
2. Emedan vi vid varornas afsändning försegla eller plombera emballaget och aldrig ansvara för skada eller vikt förlust, som möjligen uppkommer under eller efter deras transport till köparen, bör man genast vid deras emottagande, i vittnets närvaro undersöka om emballaget är helt och torrt samt varorna oskadade. — Om möjligt vid samma tillfälle, men senast tre dagar derefter, uttages noga större prof deraf, (finnas flera säckar med samma sort och qualité, måste prof tagas på flera ställen ur alla), som väl blandas på rent underlag, och af dessa generalprof aftages sedan det för undersökning behöfliga.
3. Äfven detta sker i vittnets närvaro, och de för undersökning afsedda profven inneslutas genast i täta tygpåsar, som inslås i med ena vittnets sigill förseglade paket, af hvilka ett öfversändes till oss och ett till någon vederbörligen förordnad, sakkunnig och af fröhandel oberoende frökontrollant, med uttrycklig anhållan om att analysatten må tydligt angifva både renhet och grobarhet.
4. Om vid en under sådana förhållanden verkställd undersökning någon vara finnes mer än 5 procent (renhet + grobarhet) sämre än vi garanterat, så ersätta vi hvad den finnes vara mindre värd, efter beräkning af en procent af priset för hvarje felande procent af renhet och grobarhet; dock under förbehåll att, om man samtidigt köpt flera frösorter, alla undersökas, och att vi efter samma beräkning få afdraga från ersättningsbeloppet för hvarje sort, som finnes vara bättre än vi garanterat, äfvensom att vi, om vi så önska, få sjelfve låta undersöka de oss tillsända profven af samma varor innan ersättningen regleras. Vi förbehålla oss således en ersättningsfri analysafvikelse af 5 %, hvilket också är nödvändigt i fråga om många fröslag, dels emedan analysresultatet i hög grad beror på kontrollantens noggrannhet och erfarenhet, dels emedan olika undersökningsmetoder vid frökontrollanstalterna användas.
5. Då man vill göra sin ersättningsrätt gällande, har man endast att till oss insända analysattesterna i original eller bevittnad afskrift, jemte ett tydligt, af samma vittnen, som närvaro vid proftagningen och förseglade profven, underskrifvet bevis, att varan emottagits från oss i oskadadt skick och sedan icke varit utsatt för fukt eller på annat sätt tagit skada, samt att proftagning m. m. skett inom den tid och på det sätt vi föreskrifvit, hvarefter ersättningen snarast möjligt regleras. I fråga om vissa gramineer kan detta dock dröja öfver 30 dagar.
6. Garantien gäller endast för den, som hos oss direkt köpt någon vara, för hvilken vi garanterat. Finnas inga garantital i räkningen utsatte, så ha vi ingenting garanterat. För att icke fördröja fröet för jordbrukaren och för att ständigt kunna beräkna förråden, sälja vi aldrig något genom ombud, hvarför hvar och en annan än vi sjelfve, som påstår sig tillhandahålla våra varor, också sjelf får ansvara för hvad han säljer. Det må väl därför anses öfverflödigt omnämna, att vi ej ansvara för af oss köpte frösorter, som efterundersökas sedan de möjligen ombytts egare, äfvensom att alla dessa försigtighetsmått i en så viktig sak måste å omse sidor anses nödvändiga, dels för att förekomma missbruk af frökontrollen och garantien och dels för att möjliggöra en väl ordnad, kontrollerad fröhandel.

Post- och telegrafadress:

Trädgårdsföreningen, Göteborg.

✎ Priskuranten, ✎

som af nedan nämnde orsaker ej kunnat tidigare utkomma, utgifves endast i denna enda upplaga.

Ehuru *inköpen* till *allra största* delen voro verkstälde redan i Januari, inköpa vi *fortfarande* alla *utsökta* *qualitéer* af *svenskt klöfver-* och *gräsfrö*, som till skäligt pris erbjudas oss, intill dess behofvet är fyllt. *Profning, rensning, sortering* och *analysering* af dessa *efterköpta partier* pågår äfven fortfarande under säsongen, hvarför vi ofta kunna vara i tillfälle att erbjuda äfven *andra* än här upptagne *goda* *qualitéer*.

Såväl *inom* som *utom* vårt land utbjudas *verkligt* *goda* *qualitéer* af här ifrågavarande fröslag vanligtvis *mycket sparsamt*, och de *svenska* fröslagen *tröskas* *vanligtvis* *för sent*, hvarför de äfven *komma* *för sent* i *marknaden*. Vi måste därför under vintern och våren, efter föregången *grobarhetsprofning* och ofta i *småpartier*, inköpa för oss passande *qualitéer*, *omsorgsfullt rensa* och änyo *profa* dem samt *derefter egalisera* och *qualificera* partierna. — Måhända kan man få ett begrepp om det arbete det medtager, endast att förvissa sig om erbjudne frösorers grobarhet, då vi meddela, att för våra inköp för säsongen, från September till i Februari ej mindre än 460 grobarhetsprof här blifvit verkstälde, hvardera med 400, således inalles 184,000 frökorn med en groningstid af mellan 12 och 30 dagar. Alla dessa groningsprof skola först inräknas, vägas och sedan dagligen genomses, vattnas, afräknas och bokföras. — När detta väl är färdigt, skola varorna *kontrollanalyseras*, hvilket för flera sorter medtager en tid af 20—30 dagar. Till följd af alla dessa *svåra hinder*, obekanta för dem, som utan alla omständigheter köpa och sälja, *kan* vår *priskurant* sällan utkomma förr än säsongen redan börjat, och då likväl ofta *ofullständig*, ifall vi ej hunnit erhålla alla analysattester.

I *beskrifningarne* öfver de i priskuranten införde frösorser, angifves äfven *den högsta % renhet* och *grobarhet*, man kan ha rätt att *under gynnammaste* sködeförhållanden och efter sorgfällig rensning m. m. fordra för hvarje sort. De i *allmänna handeln* gängse *qualitéerna* motsvara naturligtvis *icke på långt när* dessa delvis *kanske* för *högt uppdrifva* anspråk.

Jemför man dessa siffror med *de tal*, som vi på *grund af analyser* *garantera* för våra *frösorser* af samma slag, så skall man finna huru mycket sorgfällig *odling, urval*, men *framför allt noggrann resning* och *sortering* förhöjer *qualitéerna*, äfvensom att *de flesta* af våra frösorser äro fullgoda och många ojemförligt bättre än andra goda varor. Detta skulle dock *ännu tydligare* framgå om vi icke i garantitalen uteslutit decimalerna och *ofta* *garanterat några % mindre grobarhet* än analysen medgifver.

Man tror i allmänhet *icke*, hvarken hur *viktigt* eller *kinkigt* det är att rensa vissa frösorser, eller hur mycket *ogräs-* och *slamfrö* som dervid bortgår, ofta kanske 20 % för $\frac{1}{2}$ % högre *synbar* renhet. Det är *rensning* och *sortering* som fördyrar varorna, men som också *gifver dem sitt rätta värde*. Detta kan *icke* för *ofta* upprepas.

Vi hafva rensningsredskap, som äro *öfverträffliga* hvad beträffar *enkelhet* och *noggrann sortering*.

Tager man därför vid bedömande af *våra varor alla faktorer* med i räkningen, så våga vi tro, att man *ej kan* köpa vare sig *bättre* eller *verkligt* billigare varor än de *bästa* vi erbjuda.

Man må ej tro, att någon *nåmnvärdt stor*, än mindre öfverdrifven *förtjenst* kan beräknas på så *dyrbart behandlade fullgoda varor*, ty dels förstå *producenterna* att taga *bra betalt* för sin *råvara* och dels tryckas priserna genom den stora *konkurrensen* med orensade eller illa rensade, *osorterade* varor, som *alltid* äro *jämförelsevis* vida dyrare och på hvilka *säljarens vinst* alltid är större. Den *verkliga vinsten* stannar deremot, ifråga om goda varor, *alltid hos förbrukarne*.

Man kan och bör därför med *fullt förtroende* i *god tid* hos oss *beställa* sitt fröbehof, och vara *fullt förvissad* om, att erhålla *möjligen* *bästa* *vara till jämförelsevis* billigaste pris. Också ha *många* af våra ärade kunder *ofta* visat oss ett *oinskränkt förtroende*; vi äro *tacksamme* *därför*, och skola *göra allt* för att städse noga bevara detsamma.

Sifbertalen

i priskurantens kolumner utvisa: *1:sta* kolumnens, *priset för 100 Ø* af varan, då *minst 20 Ø* deraf köpas, — *2:dra* kols, *priset för Ø*, då *mindre än 20 Ø* köpas af samma sort, — *3:dje* kols, *absoluta vigten*, d. v. s. hvad *1,000* äkta frökorn af sorten väga, (*ju* *högre abs. vikt*, *ju storkornigare* och bättre frö), — *4:de* kols, *varans renhet*, d. v. s. hur många 100-delar af *dess vikt*, som äro *rent oskadadt*, äkta frö, — *5:te* kols, *grobarheten*, d. v. s. hur många som *säkert kunna gro* af hvarje *100-tal* äkta frökorn, — *6:te* kols, *främmande frö* af odlade växter, d. v. s. hur många 100-delar af *varans vikt* som bestå af *andra* slags *nyttiga* frösorser, ofta sådana som *höja varans värde* vid utsäde för foderskörd, — *7:de* kols, hur många 100-delar af *varans vikt* som bestå af *oskadliga* inblandningar, såsom söndrigt frö, skal, stielk, sand o. d. — samt *8:de* kols, *hur många* 100-delar af *varans vikt* som utgöras af mer eller mindre *skadliga* eller s. k. *ogräsfrön*.

Dessa siffror åskådliggöra således *varans verkliga* beskaffenhet och *värde* såsom *utsäde*, hvarvid man dock äfven bör taga hänsyn till *skördeorten*, som i vissa fall är af mycket stor betydelse ifråga om en frösorers duglighet i nordligt klimat, äfvensom till mängden af främmande *värdefulla fröslag* i varan, ehuru man i *allmänhet*, och *särdeles* när fråga är om *fröodling*, i *främsta rummet* bör se till, att få så *oblandadt* och *ogräsfritt* frö, som det ligger inom möjlighetens område att erhålla.

Förslag

till passande fröblandningar för foderväxtvallar, jemte antydningar om odling af sådane.

Är det oundvikligt, att jordbruk idkas med förlust i stället för med god vinst?

På denna viktiga fråga torde för de flesta fall kunna svaras ett obetingadt **nej**.

Till och med i utlandet, som dock tyvärr i allmänhet står långt framom oss i fråga om kraftiga ansträngningar för jordbrukets höjande, rådde för icke så lång tid sedan allmänt den åsigten, att blott man använde omsorg och möda på **sädesodlingen**, så vore all rättfärdighet uppfylld och då finge **foderväxterna** och i synnerhet gräsvallarne sköta sig sjelfve. Man var belåten med att "ängen" oftast stod **grön**, äfven om det gröna hufvudsakligen bestod af hvarjehanda öfverhandtagande **ogräs**. Helt annorlunda tänker och gör man nu. I våra dagar odlar man **gräsfrö** och **gräs** och egnar **deråt samma omsorg** som åt sädesslagen, kanske ännu mer.

I Britanien, Tyskland, Danmark, ja äfven i Amerikas förenta stater, som dock ännu jemförelsevis lätt frambringe rika sädesskördar, har sädesodlingen allt mer måst rymma fältet för odlingen af en mängd **gräs-** och öfriga **foderväxter**, och ingen praktisk jordbrukare der tviflar numera på, att om man sorgfälligt och riktigt med **många lämpliga sorter i blandning** besår och sköter sina gräs- och foderväxtvallar, så gifva de tillfredsställande lön derför.

Men hade man på odling af växter till grönfoder och hö nedlagt endast hälften af de stora omkostnader man underkastat sig för sädesodling — hade man för foderväxtodlingen äfven sökt uppfinna lämpligaste plogar, harvar, sänings- och skördemaskiner, tröskverk och rensningsredskap m. m. — då skulle man icke ännu behöfva stå undrande och spörjande ifråga om sädd, skörd och tillgodogörande af dessa för en **lönande ladugårdshandtering** så nödvändiga växter, då hade desse redan för längesedan intagit den framstående plats i jordbruket, som de dels redan vunnit, dels tvifvelsutan inom kort allt mer komma att tillkämpa sig.

Meningen härmed är ingalunda den, att sädesproduktionen borde upphöra, der den lönar sig — långt derifrån — men på **hvarje** dertill passande **jordegendom** borde **derjemte** anläggas gräs- och foderväxtvallar af erforderlig storlek och efter **helt annat system** än det hittills vanligaste, och äfven odlas mera **grönfoderväxter** och **rotfrukter**; man borde, kort sagt, ställa så till, att **ladugården** blefve bättre tillgodosedd, så att den gäfve ökad afkastning och vinst.

Äfven i vårt land har man dock under de senare åren allt mer följt här antydda riktning samt lärt sig inse och uppskatta de stora fördelarne af, att, jemte de af gammalt odlade klöfverarterna och timotej, beså sina "gräsvallar" äfven med andra, **finare, bättre, varaktigare** och **säkrare** foderväxter, i all synnerhet då syftet målet är, att åstadkomma mångåriga vallar.

I ingen handelsbranch syndas mer än i **fröhandeln**, hvilket särskildt gäller handeln med **klöfver- och gräsfrö**. Om de s. k. "Wagnerska" blandningarne ha vi yttrat vår mening i priskurant N:o 6 för 1886, och detsamma gäller i viss grad om alla fröblandningar, som **finnas färdiga** och uppgifvas passa för alla förhållanden, hvilket är orimligt och omöjligt. **Massor af verkligt skräp**, såväl importeradt som hemodladt, utsås årligen under namn af gräs- och klöfverfrö i den svenska jorden. I förening med orätt tillvägagående äfven i öfrigt, är nog detta orsaken till de flesta **misslyckade försök**, och man bör, för att undvika sådane, **aldrig utså annat än allra bästa utsäde**, följaktligen **hvarken** använda hemodladt, **orensadt** och **osortert** frö eller **köpa sådant**. Knappast en bland hundra jordbrukare kan eller förstår att så behandla sitt hemodlade frö, att det blir bästa utsädesvara och högst få förstå att rätt bedöma utsädesfröets beskaffenhet.

Under en följd af år ha vi tillhandahållit till foderväxtvallar lämpliga och erforderliga, skarpt rensade och sorterade fröslag af allra bästa beskaffenhet samt anvisat hur de böra för olika ändamål blandas. Också har vår årliga omsättning deraf oafbrutet och hastigt stegrats, och vi ha haft glädjen att från många håll mottaga **synnerligen tillfredsställande** meddelanden om resultaten af med våra fröblandningar anställda försök. En icke ringa jordareal ha dessa försök eller numera rättare sagt **praktiska rön** tillsammans omfattat, och vi leverera årligen till många jordegare utsäde till vallar om 10, 20, 30, 50 à 100 tunnland hvardera.

Detta manar oss att än vidare meddela våra åsichter om foderväxtvallars anläggning och om utsädet sammanställning m. m.

Framsta vilkoret för all växtodling är en **passande**, väl afdikad, väl och rikligt, i rätt tid gödslad, arbetad och ogräsfri samt fortfarande väl häfdad jord; utan detta får odlaren ringa lön för mödan.

Dernäst fordras lika nödvändigt det **bästa möjliga utsäde**. Utsädet, hvart och ett i sitt slag, skall vara **äkta**, d. v. s. den art eller varietet man vill odla och ingen annan; **rent**, d. v. s. så litet som möjligt blandadt med andra fröslag, vare sig af odlade växter eller ogräs; **väl moget, storkornigt, tungt** och **grobart** samt skördadt under ett klimat, som icke blott gynnat dess utveckling i alla hänseenden, utan äfven borgar för de deraf uppspirande plantornas trefnad, framgång och fullkomning. Det är af nedan nämnde m. fl. skäl ofta **fördelaktigast** att använda **fullgodt utländskt utsäde**. Här i fråga varande växter kunna visserligen hos oss uppnå tillräcklig frodighet och lemna god foderskörd, men hinna likväl icke att utbilda fullgodt frö. Dessutom odlas här frö blott af ett fåtal sorter och i alldeles otillräcklig mängd, hvarför man af **nödvändigheten** måste göra en dygd. Alla växter fordra nemligen för sin fulla utbildning såväl **passande jord** som **passande klimat**. Endast i åtnjutande af dessa nödvändiga vilkor, jemte sorgfällig vård, uppnår den **odlade växten** högsta möjliga fullkomning och lemnar då äfven fullgodt frö, som ärfver hans egenskaper och fortplantar dem. Om fröodling, se vår uppsats i priskuranterna N:ris 5 och 6.

Nödvändigt är vidare, att sådden sker i rätt tid, på bästa sätt, lagom tjockt och lagom djupt.

Såningstiden beror af många omständigheter, men som regel gäller, att sådden skall ske vid **passande väderlek** samt då **jorden** dertill är fullt tjenlig och färdigberedd. Ett fåtal frösorster kunna sås på **bästa sättet**, som onekligen är, att nedlägga frökorn just på hvarje plats, der man vill att plantor skola växa. De frösorster, som kunna sås med maskin och samtidigt myllas, torde helst böra maskinsås. Af rent, oblandadt, fullgodt utsäde sås naturligtvis tunnare än af sämre, och äfven derigenom blir **godt utsäde billigare** än dåligt. Likväl kan man ju icke påräkna, att alla utsädda frökorn, äfven om alla äro grobara, komma så i jorden att de frambringa hvar sin planta, och äfven om de det gjorde, så skola skadedjuren nödvändigt ha sin del af bytet. Derför är det dålig ekonomi att **för mycket** spara på utsädet. På sämre jord användes förhållandevis mer utsäde än på kraftig. Af stor betydelse är att **nedmylla** det sådda, **hvarken för djupt eller för grundt**. Komma frökornen för djupt, så att luft och värme ej nå dem, så gro de icke, utan antingen ruttna eller ligga oförändrade kvar i jorden. Ju **smärre** frökornen äro, dess **grundare** skola de myllas, och på **lätt, lös jord** myllas **djupare** än på styf. — Har man iakttagit allt detta, så beror skörden mest på väderleken, men ogynsam väderlek verkar mindre skadligt om allt är väl förberedt och **skötes väl**.

Att beså sina vallar med **endast några få sorter** är icke klokt, och besynnerligt är, att man, efter upprepade misslyckade resultat, likväl ännu så envist fasthåller dervid. Lätt förstådt är, att **ju flere efter förhållandena passande foderväxter** man odlar tillsammans, **ju mindre** har man att befara af **ogunstig väderlek och jordmån**, ty af de olika sorterna skola **under alla omständigheter tillräckligt många lyckas**, och följaktligen **ju säkrare**, men **likväl rikare** blir skörden, **ju kraftigare, finare och bättre både foder, bete och ladugårdsprodukter** erhåller man, och dessa förmåner äro förhållandevis **vida större** än den ökade kostnaden för utsädet. **Detta gäller alla slags foderväxtvallar**, vare sig **ett- eller tioåriga**, och har man en gång försökt sådana blandningar samt dervid gått **rätt tillväga** och utsått **bästa möjliga frö**, så återgår man helt visst icke till det äldre systemet med endast klöfver och timotej.

Å **nästa sida uppstälde tabell** får tagas till rättesnöre **endast i det fall**, att man använder **bästa möjliga utsäde**. Den är uppgjord efter **våra frösorsters beskaffenhet**, och vid sammansättningen af en fröblandning måste man naturligtvis taga hänsyn ej blott till jordmån, läge, växternas natur o. d., utan lika mycket till **vilka och hurudana** frösorster i blandningen ingå. **Utsädet** måste rättas efter dess beskaffenhet.

Lika **viktigt** som det är, att taga noga hänsyn till utsädet **renhet och grobarhet**, lika **örått** vore det, att **endast** räkna med dessa faktorer, ty främmande inblandningar och frösorternas **absoluta** vikt — vigten af 1,000 frökorn — måste också tagas med i beräkningen.

Gifvet är, att man af en frösört, som är 95 % ren, men blott 55 % grobar, behöfver omkring dubbelt så mycket utsäde som af samma sort, om den är 99 % ren och 99 % grobar. Men är varan i stället 55 % ren, så har man dessutom att räkna med 45 % främmande inblandningar, som, vare sig de utgöras af nyttiga eller skadliga grobara frösorster, betydligt öka utsädesmängden och antingen kunna höja varans värde eller t. o. m. totalt tillintetgöra det. Med detta enda exempel är tillika visadt, att en beräkning af utsädesmängden endast på grund af det **oegentligt s. k. "bruksvärdet"**, är absolut ohållbar.

I fråga om en **blandning**, bör också nödvändigtvis ihågkommas, att de flesta olika frösorster hafva olika **absolut vikt**, och följaktligen äfven ett högst betydligt varierande antal frökorn på en gifven vikt. Så t. ex. får man af rödklöfver omkring 250,000; af alsike- och hvitklöfver 700,000; af timotej, kamexing och luddtåtel 1,100,000; af kryphven 5,000,000; af gröearterna 2,250,000; af ängkaffe 600,000; af knylhafre 150,000; af raygräsen 250,000; af hundexing 450,000 frökorn på $\frac{1}{2}$ kgr. af hvarje sort. Här af är klart, att om man **efter vikt** beräknar utsädesmängden, med syfte att vallen skall innehålla en viss % af hvarje i blandningen ingående växtsort, men dervid utesluter här nämnda och ändå andra nödvändiga faktorer ur räkningen, så blir resultatet deraf ett helt annat än man afsett.

Å **nästa sida stående tabell** — anvisande blandningar för såväl 2-, 3- och 5-åriga som för fleråriga, d. v. s. 6 å 10-åriga foderväxtvallar med olika jordmån, och som för de flesta af landets trakter torde kunna tjena till **ledning vid försöks anställande** — är uppgjord efter de bästa källor, efter **praktiska rön** på sådana orter i utlandet, hvilkas klimat och jordmånsförhållanden likna våra, hvarjemte man äfven sökt särskildt lämpa den för **vårt lands behof** och efter numera äfven **inom landet vunnen erfarenhet**. Såsom **mera än en väsentlig vägledning** för dem, som icke sjelfve kunna eller vilja uppgöra sina blandningar, bör dock hvarken tabellen eller det i öfrigt här meddelade anses.

De sorter i tabellen, för hvilka **intet quantum föreslagits**, kunna äfven ingå i blandningarne, vare sig i stället för andra, som man af en eller annan orsak vill utesluta, eller tillsammans med alla eller några af de öfriga. För 2-åriga vallar bör man utesluta långsamt växande och öka med snabbväxande sorter, lika som man i mycket nordliga orter bör ersätta rödklöfvern med hårdigare sorter. För fleråriga vallar skulle egentligen en del fleråriga papilionaceer ytterligare föreslagits, men frö deraf finnes ännu icke att tillgå. De i blandningarne föreslagna ettåriga och kortvariga växterna må icke anses **öfverflödiga** äfven för mångåriga vallar. I **passande mängd** tillblandade äro de tvärtom nödvändiga, dels såsom skydd för trögt växande eller i början ömtåliga sorter, dels såsom **afsedda att väsentligt öka första och andra årets skördar**. Genom att de tidigt och ofta afmejas, så att blomsättningen alltjemt hindras, tvingas dessutom flera af de egentligen ettåriga arterna att år efter år fortfarande bibehålla sig i vallen, ehuru de likväl, såsom ju meningen är, efter att hafva fyllt sin bestämelse så småningom rymma fältet för under tiden öfverhandtagande varaktigare sorter. För hvarje **väsentlig afvikelse** i läge och jordmån m. m. bör utsädet **mängd och sammansättning** ändras, och genom att vid försöksodling noga iakttaga de olika växterna i vallen, finner jordbrukaren sjelf bäst hvilka som passa för hans mark; men är det till foderväxtodling afsedda fältets läge icke alltför torrt eller alltför sankt, så kan tabellen gerna följas, och hvarken mer eller mindre utsäde användas om det tages af de **rena och fullgoda**

frösorтер vi tillhandahålla. På mycket god och kraftig jord skulle måhända något tunnare utsäde förslå, men det är dålig ekonomi, att för mycket spara på utsädet, likasom det är slöseri, att utsä mera än som behöfs. Att jorden skall vara mycket väl beredd, är här alltid förutsatt, men är den likväl icke i bästa växtkraft, så bör man taga minst det högsta qvan- tum vi föreslagit eller för säkerhets skull några $\emptyset$ mer.

De i tabellen föreslagne blandningarne, afpassade för olika varaktighet och jordmån, afse att frambringa icke blott en god första års klöfver- och gräsvall, utan också en säker, tät och till så väl slätter som bete egnad 2:dra, 3:dje och 4:de års eller flerårig foderväxtvall, för hvilka ändamål man valt så väl hastigt växande skydds-, mellan- och bottenväxter som ock sådana, hvilka först så småningom blifva stora och frodiga.

Af helt naturliga orsaker, och då de flesta här föreslagne foderväxter äro fler- åriga eller likväl bibehålla sig i vallen, är det — när brukningssättet medgifver det eller kan lämpas derefter — vida fördel- aktigare att odla varaktiga än kort- variga vallar, och man skall finna, att äfven de här föreslagne blandningarne för 2—5- åriga vallar förte den största frodighet just när de på 3:dje eller 5:te året skulle upp- tagas. Vallar af 4, 5 till 6 års varaktig- het torde på mycket god, växtkraftig jord visa sig fördelaktigast och mest gif- vande. Jord, som man af en eller annan orsak icke vill eller kan ofta upptaga och bearbeta, eller som icke är lämplig för ofta upprepad odling af andra kulturväxter, torde deremot bäst och i längden billigast kunna igenläggas till ännu varaktigare, 6 å 10 års eller permanent foderväxtvall för slätter eller bete.

Till anläggning af ifrågavarande skörde- och betesfält bör föredragas en välskött tråda eller välgödd jord, som förut burit rotfrukter och derigenom blif- vit möjligast väl befriad från ogräs. Om hösten beredes jorden väl, gödslas till- räckligt, helst med väl brunnen stallgödsel, aska och kalirika gödningsämnen samt kalk, allt efter förhållandena, och arbetas djupt samt fördelas så fint som möjligt. I all- mänhet gäller det, att jorden för sådd af dessa foderväxter skall vara lika väl gödslad som för såd, och ju rikare man gödslar, ju sorgfälligare man bereder jorden, dess rikare blir resultatet.

Skyddsädet, då sådant användes, hvil- ket som regel torde vara fördelaktigast, bör helst vara hafre. Likväl är skydds- säde, särdeles på mycket god och ogräsfri jord, icke absolut nödvändigt, ty sådant ingår i de af oss föreslagna blandningarne och kan lämpligen ökas med italienskt eller engelskt raygräs, losta m. fl.

Sådden af här angifne eller annorlunda sammansatte blandningar bör helst ske om våren på öppen mark, innan jorden hunnit uttorka. De kunna dock äfven utsås hvilken tid som helst, under senvåren, om sommaren eller på hösten, men då behöfves större utsädesmängd.

Till 2-, 3- å 5-årig fodervall användas:					6 å 10-års fodervall:			
Priset för frö enligt tabellen angifves under hvarje kolumn, men blir billigare för 5 å 10 td.	på vanlig god lerjord & lernylla.	god sandjord & sandnylla.	merglad eller kraftig sandnylla.	god afökad kärr- eller moss-jord.	god lerjord & lernylla.	god sandjord & sandnylla.	god sandjord.	kärr- eller moss-jord.
Frösorтер.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Antal Ø pr tunnland af rena, fullgoda frösorтер.								
Kryphven . . .	—	—	—	—	1/2	—	—	1
Krustätel . . .	—	?	—	—	—	1	1	—
Ängkaffe . . .	1 å 2	—	—	4 å 5	7	6	—	6
Vårbrodd . . .	—	1/2	1/2	—	—	1/2	1	—
Knylhafre . . .	3 å 5	3 å 4	2 å 3	1 å 2	5	5	6	—
Guldhafre . . .	?	?	?	—	?	?	—	—
Änglostä . . .	—	1 å 2	2 å 3	2 å 3	—	1	2	2
Luddlostä . . .	—	—	3	—	—	1	—	—
Kamexing . . .	1	1/2	—	1/2	1	1/2	—	1/2
Hundexing . . .	3 å 4	3 å 4	2	3 å 4	3	2	5	3
Hårdsvingel . . .	—	1 å 3	5	1	—	2	3	—
Ängsvingel . . .	2 å 3	—	—	3 å 4	6	4	2	5
Luddtätel . . .	—	—	1	2	—	—	1	4
Raygräsen . . .	3 å 4	3 å 4	3 å 4	2 å 3	3	3	3	3
Timotej	3 å 4	2 å 4	2 å 4	4 å 5	3	2	3	3
Ängsgröe . . .	—	—	—	—	2	2	4	2
Betesgröe . . .	1	1	1	2	3	3	2	3
Rödklöfver . . .	8 å 9	8 å 9	4 å 5	—	—	—	—	—
Cowgrass . . .	—	—	—	—	2	2	—	—
Hvitklöfver . . .	1 å 2	2	1 å 2	—	1	1	1	1
Alsikeklöfver . . .	2 å 3	2	—	2 å 3	3	2	1	2
Blodklöfver . . .	?	?	?	?	?	?	?	?
Sandvåppling . . .	—	1 å 2	3	1 1/2	—	2	2	—
Getklöfver . . .	—	—	—	—	?	?	?	?
Humleluzern . . .	1	1	2 å 3	2 å 3	1	1/2	1	1
Gigelsärt . . .	—	—	—	—	—	1	1	—
d:o, stor. . .	—	—	—	1 å 2	1	1/2	—	1 1/2
Luddvieker . . .	?	?	?	—	?	?	—	—
Duffins, m. fl. . .	—	—	—	—	—	—	3	3
Kummin . . .	1	1	1/2	1	1/2	—	—	1
Innalles pr tunnland. Ø	30 å 40	30 å 40	32 å 40	32 å 42	42	42	42	42
Ungefärlig kostn. pr tunnland, Kronor	17 å 24	18 å 21	15 å 19	18 å 24	29	30	26	25

När säd användes till **skyddsäde, utsås den först**, men helst glest — så att den hvarken upptager för mycket af den för de varaktigare foderväxterna afsedda platsen eller hämmar och hindrar deras utveckling — samt myllas på vanligt sätt. **Genast derefter utsås och myllas foderväxtfröet, det tyngre för sig och det lättare för sig.** Vi ha här ofvan angifvit hvilka fröslag äro lätta och hvilka tunga, men hänvisa för öfrigt till den för hvarje särskild sort uppgifna absoluta vigten. — I förbigående anse vi oss böra anmärka, att en frösorts absoluta vikt i hög grad beror på hur omsorgsfullt agnar, slam- och småfrö äro frånrensade, hvarför den för sämre varor är mycket lägre än för fullgoda.

Äf mycket stor betydelse är det, att möjligast **jemnt fördela utsädet**, hvarför det helst bör sås i olika riktningar öfver fältet. De frösorter, som kunna sås med maskin, böra naturligtvis, af flera orsaker, helst maskinsås. **Det utsäde vi leverera, är dock så tungt och rent**, att — om det af en **van säningsman** sorgfälligt och under ständig omblandning utsås för hand samt i olika riktningar — man **gerna kan på en gång tillblanda** alla fröslagen och utså dem tillsammans, **hvilket mångårig praktisk erfarenhet bekräftat.**

På det frökornen **ej må komma djupt i jorden** — då de icke gro utan ruttna — **myllas de mycket lätt**, helst med ett drag af en lätt, öppen harf, eller och öfverfares fältet efter sadden med en tung vält. **Vältningen** får dock under **alla förhållanden icke underlåtas**. Bättre är i allmänhet, och **isynnerhet på styf jord**, att fröet **blott nedtryckes i jorden** än att det kommer **för djupt**. Finkorniga fröslag, såsom kryphven, grörearterna m. fl., kunna knappast eller åtminstone högst osäkert och ojemnt gro om de icke ligga omedelbart i jordytan, så att luft och ljus kunna fullt medverka till groningen. Gröfre frösorter böra dock helst få en tunn jordbetäckning.

När **skyddsädet** och en del af foderväxterna **kommit upp** och hunnit till någon styrka, under **gynnsamma** jordmåns- och väderleksförhållanden omkring 4 å 5 veckor efter sadden, bör fältet **lätt mejas**, hvilket efter passande mellantid förnyas, hvarvid det båda gångerna efter grönskördens inbergande starkt **vältas**. Detta befördrar i hög grad de unga foderplantornas trefnad, tillväxt och utveckling såväl under som ofvan jord.

Vallen bör sedermera nog skötas och **vidmakthållas** genom i **rätt tid** företagen **vältning, harfning, isåning** om det behöfs och **öfvergödning**, hvilket i främsta rummet gäller vallar, afsedda för längre varaktighet.

Som af det ofvan anförda framgår, kan man vid här ifrågavarande förfaringsätt — då **skyddsädet skördas omoget till grönfoder** — redan **samma år** utsädet skett, skörda vallen tre gånger. Sedermera kan af dessa vallar årligen påräknas **två, tre, kanske fyra grönfoderskördar** samt dessutom godt och närande höstbete.

Särdeles välgörande för växterna är, att de ofta skördas. Derigenom blir **vallen tätare och fodret mycket finare** samt mera **närande**, men låter man växterna stå på roten tills de blommat och sätta frö, så blifva de flesta **tråktiga** och för kreaturen **osmakliga**, vare sig de uppfodras gröna eller torkas till hö.

Härofvan har det endast varit fråga om **skyddsäde, skördadt grönt**, hvilket tvifvelsutan är säkrast och ändamålsenligast, men **äfven i säd, afsedd att skördas mogen**, kunna ifråga varande gräs- och klöfversorter insås och gifva **särdeles gynnsamma resultat**, blott icke säden blir för frodig eller lägger sig.

Sjelfklart är, att säd, som skall stå till mognad, och hvari man sått foderväxtfrö, bör skördas så snart sig göra låter, så att den ej längre än absolut behöfligt får hindra foderplantornas utveckling för hösten och kommande år.

Men hur tidigt säden än kan bergas, har den likväl hunnit hindra en mängd frökorn att gro, äfvensom måhända förqvått en hel del uppspirade späda plantor, och i alla fall kan man vid detta tillvägagångssätt icke påräkna någon egentlig tillväxt på fodervallen förr än efter sädesbergningen. **Rådligast torde derfor vara, dels att af foderväxtfröet använda några 0 mer pr tunnland, dels att icke utså det i för tät säd.**

I **hafre** och **korn** tillgår sädden så som ofvan blifvit antydt.

I **råg** torde sadden bäst ske på följande sätt: Gräsfrösorterna jemte luddvicker och duflins m. fl. sås samtidigt med rågen om hösten och myllas som ofvan angifvits. Klöfverfrösorterna — och i vissa fall äfven timotejfröet — **insås** deremot i rågen om våren på vanligt vis. — Ett annat sätt, som äfven med fördel blifvit använt, **är att alla frösorterna utsås om våren**, kanske helst i April. Om rågens tillstånd och jordens beskaffenhet samt öfriga omständigheter sådant medgifva, erhåller utsädet då **helst ett drag af en lätt, öppen harf**, hvarefter vältas, men **under alla förhållanden** fordrar det **åtminstone en stark vältning**, hvilket i de flesta fall äfven kommer rågen väl till godo, och ofta ändå måste företagas för att stärka rågrötterna och gifva jorden nödig fasthet. Kan man emellertid icke harfva ned utsädet är det bättre att **utesluta lätta fröslag**, såsom ångkaffe, luddtätel m. fl., hvilka då lätt skulle kunna fastna i rågbladen, och att i stället **heldre taga mer af de tyngre** gräsfröslagen, raygräs, knylhafre, ängsvingel, hundexing, losta, ängsgröe, kamexing m. fl., hvilka ju lika lätt som klöfver- och timotejfröet kunna bringas i jorden och gro.

Resultatet af att tillsammans odla många olika foderväxter blifver, som redan sagt är, i de **allra flesta fall** — ja alltid när man går rätt och grundligt tillväga — **säkrare och bättre** än det vanliga, hvarjemte det **foder och bete**, som deraf erhålles, blir **smakligare, finare och af högre näringsvärde**, hvilket naturligtvis återigen bidrager till åstadkommande af **finare och bättre ladugårdsprodukter** samt **ökad vinst** af jordbruket i dess helhet.

 För mycket torr och mycket **sank** mark af olika jordarter, finnas lämpliga frösorter å lager, och åtaga vi oss gerna att dertill leverera passande blandningar.

Till **torr jord** användas: krustätel, vårbrodd, knylhafre, guldhafre, luddlosta, hårdsvingel, raygräs, ängsgröe, betesgröe, hvitklöfver, sandvåppling och gigelsärt, blandade efter jordmånens art och vallens afsedda varaktighet.

Till mer eller mindre **våt jord**: kryphven, ångkaffe, ånglosta, kamexing, mannagräs, rörfen, luddtätel, ängsgröe, kärrgröe, alsikeklöfver och stor gigelsärt, sammanblandade i passande kvantiteter.

Likaledes blandningar för ettåriga vallar och till insådd i äldre, då nödiga upplysningar meddelas oss rörande jordens läge och beskaffenhet m. m. Härtill passa, efter förhållandena, rödklöfver, blodklöfver, humle-luzern, luddvicker, duf- och sparflins, raygräsen, losta-arterna och knylhafre m. fl. i lämplig blandning.

Man kan, på order i god tid, hos oss erhålla alla hithörande frösorter, såsom af analystalen synes, af alla bästa kvalitet, antingen hvarje slag särskildt eller flera blandade efter önskan. Blandningarna finnas nemligen icke färdiga å lager utan göras särskildt för hvarje order. Få vi ej uttrycklig order att blanda sorterna, så levereras hvar sort för sig och i alla fall särskiljas alltid de sorter som kunna sås med maskin, såvidt detta ej särskildt undanbedes.

Då utsäde, enligt tabellen köpes till minst 5 tunnland och vi slippa besväret att särskildt emballera hvarje frösort, beräknas partipriset för alla sorterna, hvarjemte emballaget blir billigare.

I. Frö till Gräsväxter.

De här icke uppförde grässlagen äro med få undantag sådane, hvaraf äkta eller dugligt frö tyvärr ej ännu kan anskaffas. Då vi icke vilja föra annat än rent, godt och äkta frö, anse vi bäst att alldeles utelemna dem.

I ingen handelsbranch bedrivs mer humbug än i fröhandeln. Många fröhandlare föra i sina pris-kuranter en mängd gräsförorter, som de verkligen icke innehafva, men hjälpa sig dermed, att de expediera samma sorter under många olika namn. Så säljes *Aira flexuosa* för *Avena flavescens*, *Anthoxanthum Puelii* för *A. odoratum*, *Festuca duriuscula* för *F. rubra*, *Lolium perenne* för *Festuca elatior*, *Poa pratensis* för *P. trivialis* m. m. m. m., hvarjemte *Agrostis*, *Alopecurus*, *Avena*, *Cynosurus*, *Holcus* och *Lolium* m. fl. sorter vanligast bestå af kanske mest agnar och ogräs. Af de vanligen i handeln gängse kvalitétterna kan man därför icke påräkna att få de växter, man verkligen önskar, och måste dessutom deraf till samma areal använda mer än dubbelt så mycket utsäde som af de välrensade, äkta frösorter vi tillhandahålla.

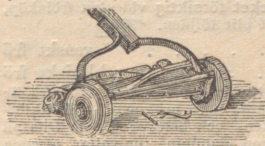
Till foderväxtvallar beräknas ungefär det i tabellen, sid. 6, för hvarje sort angifna quantum pr tunnland om bästa kvalitet användes. Till trädgårdsmattor sammansätts endast finbladiga sorter och på helt annat sätt. Dertill fordras också mycket mera utsäde, allt efter jordmån och läge.

Beställningar på gräsförö torde benäget göras så tidigt som möjligt, ty senare på våren äro vanligtvis många sorter slutsålda och kunna sällan änyo anskaffas af lika god beskaffenhet.

Sorternas svenska och latinska namn samt fröets skördeort eller härkomst m. m.	Då mindre än 20 α köpes af samma sort, beräknas α -priset.	Pris pr 100 α kronor.	Pris pr α öre.	Garanti:			Frammände inblandningar		
				1000 st. frö väga gram	Renhet $\%$	Grobarhet $\%$	Frö af odlade växter $\%$	Söndrigt frö, stielk, agnar, sand o. d. $\%$	Ogräsförö $\%$
Kryphven, Fioringräs, (<i>Agrostis stolonifera</i>) tyskt frö Fullgodt frö, väger 0,10 gr. pr 1000 frö, är 98 $\%$ rent, ogräsfritt och 80 $\%$ grobart. — Växer nästan hvar som helst, men blir yfvigast i sandbladdad fuktig lerjord. På torr sandmark blir den småväxt och tufvig; men är likväl på sådan mark af värde, och sammanbinder flygsanden med sin starka rotväfnad. Omtyckt mellan- och betesgräs samt af erkändt värde för gräsplaner i trädgårdar.		55	60	0,10	98	85	0	1,7	0
Kruståtel, (<i>Aira flexuosa</i>) tyskt frö Fullgodt frö, väger 0,60 gr. pr 1000 frö, är 85 $\%$ rent, ogräsfritt och 65 $\%$ grobart. — Kruståteln är, i förening med andra passande gräsorter, isynnerhet att rekommendera för torr, mager och högländt mark till vallar och planer; betas gerna af boskapen.		15	20	0,60	79	69	2,9	17,8	0,8
Ängkafle, (<i>Alopecurus pratensis</i>) n:o 1 danskt frö n:o 2 finskt frö Fullgodt frö, är ljus, väger 1 gr. pr 1000 frö, är 90 $\%$ rent, ogräsfritt och 80 $\%$ grobart. — Mångårigt, hårdigt, gifvande, sött, saftigt och mjukt fodergräs. Blir kraftigast i god, mullrik och något fuktig jord, helst sådan lerjord, som stundom öfversvämmas, hvarest det vida öfverträffar timotej. Återväxer hastigt efter slåtter. Kan äfven ingå i blandningar till gröfre gräsplaner i stora trädgårdar eller parker.		85	90	1,02	92	75	0	7,1	0
		65	70	0,89	75	65	0	25,0	0
Vårbrodd, (<i>Anthoxanthum odoratum</i> L.) äkta tyskt frö Fullgodt frö är svartbrunt, väger 0,50 gr. pr 1000 frö, är 90 $\%$ rent, ogräsfritt och 75 $\%$ grobart. — Ett vällyktande, mycket tidigt och godt gräs för både torr och fuktig mark; användes dock blott i förening med andra sorter och gifver höet såväl arom som en frisk och angenäm lukt. Ingår äfven i blandningen för finaste gräsplaner.		225	240	0,47	86	76	0	13,0	0,8

Sorternas svenska och latinska namn samt fröets skördeort eller härkomst m. m.		Då mindre än 20 1/2 köpes af samma sort, beräknas 1/2-priset.	Pris pr 100 1/2 kronor.	Pris pr 1/2 öre.	Garanti:			Främmande inblandningar		
					1000 st. frö väga gram	Renhet 1/100	Grobarhet 1/100	Frö af odlade växter 1/100	Sändrigt frö, stielk, agnar, sand o. d. 1/100	Ogräsfrö 1/100
I beskrifningarna angifne anspråk på fullgodt frö (vigt, renhet och grobarhet) äro högt uppdrifne och motsvaras endast under gynsammaste förhållanden genom sorgfällig rensning.										
jord, men lemnar rikare afkastning på någorlunda god och fuktig svartmylla och mossjord. Ett af de bättre fodergräsen, dock ej så mycket för fodervärdets skull som för dess hårdighet och varaktighet.										
Raygräs, engelskt, (Lolium perenne) n:o 1		svenskt frö	23	28	2,48	99	97	0,4	0,1	0,1
" " " " n:o 2		danskt frö	16	20	2,30	99	99	0,6	0,4	0
" " " " n:o 3		skotskt frö	14	18	1,90	99	96	0,9	0,4	0
italienskt, (Lolium italicum)		skotskt frö	20	25	2,00	99	88	0	0,2	0
Fullgodt frö af eng. raygräs väger 2,40 gr. pr 1000 frö, är 99 1/100 rent, ogräsfritt och 95 1/100 grobart — italienskt 2,10 gr., 99 1/100 rent, 90 1/100 grobart. — Äro ej mycket noga med jordmån, endast den ej är alltför våt. Det italienska raygräset uthärdar sällan våra vintrar, men bör likväl ingå i blandningarna till såväl vallar som gräsplaner, emedan ingen annan gräsart växer så hastigt eller blir så bladrik. Att eng. raygräs uthärdar våra vintrar, bevisas deraf, att vårt svenska frö är skördadt i östra delen af mellersta Sverige, der gräset odlats flera år å rad. Detta frö bör lemna en mycket hårdig produkt. — Utom det, att raygräsen genom sin hastiga växt utgöra ett förträffligt skydd för senare groende och långsamt växande sorter, äro de mycket bladrika, närande, fina och ovanligt gifvande fodergräs, som mångenstädes, särdeles i utlandet, odlas ensamt i betydlig mängd och mejas 3, 4 å 5 gånger årligen. Böra ingå i alla blandningar. Oumbärliga till ettåriga, finare gräsplaner, hvilket isynnerhet gäller Lolium italicum, som gifver gräsmattan den för ögat så angenäma mjukt gröna, sammetaktiga färgen.										
Timotej, (Phleum pratense) N:o 1		svenskt frö	33	36	0,45	99	98	0,5	0,1	0,2
" " " " N:o 2		schlesiskt frö	30	33	0,45	99	96	0,1	0,3	0,3
" " " " N:o 3		schlesiskt frö	30	33	0,46	99	98	0,2	0,4	0,4
" " " " N:o 4		sachsiskt frö	28	31	0,47	99	95	0,3	0,2	0,6
Fullgodt frö är glänsande hvitt, oskaladt väger 0,50 gr. pr 1000 frö, är 99 1/100 rent, ogräsfritt och 98 1/100 grobart. — Timotejgräset, som trifes på all slags god, dock ej alltför torr jord och hvars användbarhet som fodergräs är allmänt känd, brukas äfven i förening med andra sorter till gräsplaner i större trädgårdar. Ensamt bildar det i längden egentligen inga, eller ock mycket fula, stubbiga gräsmattor. Skörden af detta grässlåg är öfver allt ovanligt knapp och kvaliteten i allmänhet mycket skalad, ogräsblandad och dålig. Rent frö derför dyrt.										
Lundgröe, (Poa nemoralis)		tyskt frö	80	85	0,20	92	75	3,3	4,2	0,7
Ängsgröe, (Poa pratensis) N:o 1		danskt frö	50	55	0,26	91	80	0,6	8,5	0,1
" " " " N:o 2		tyskt frö	45	50	0,21	97	77	0	3,0	0,1
Betes- eller Kärrgröe, (Poa trivialis) äkta		danskt frö	130	135	0,16	96	82	0,2	4,0	0
Fullgodt frö af gröearterna väger 0,15 å 0,30 gr. pr 1000 frö, är 90 å 95 1/100 rent, ogräsfritt och 65 å 80 1/100 grobart. — Alla gröearterna räknas till de bättre fleråriga gräsen; ängs- eller slåttergröe t. o. m. till de bästa. De äro mycket hårdiga och gifvande, hålla till godo med hvarje jordmån, äro i passande blandningar lika brukbara till fodergräs som till gräsplaner och ingå i nästan hvarje blandning. I foderväxtvallar af längre bestånd äro de oumbärliga och af stort värde. Till skuggiga platser bör isynnerhet Lundgröe användas, liksom de öfriga dock aldrig ensam.										
Poaarterna kontrollanalyseras hos "Dansk Frökontroll" och vi garantera efter dess samt våra egna analysresultat; men ikläda oss icke ersättnings-skyldighet för dem på grund af annan analys, än af Dansk Frökontroll, Köpenhamn, V.										
Trädgårdsblandningar.										
N:o 1, Gräsfröblandning för god fin jord till varaktiga, allra finaste gräsmattor, som hållas mycket låga och täta			60	65	Blandningarna nr 1, 2, 3 & 4 äro sammansatte af alla finaste kvaliteter och äro således förhållandevis lika rena och grobara som sorterna, af hvilka de bestå.					
N:o 2, Blandning till varaktiga, vackra gräsmattor i trädgårdar och parker med någorlunda god jordmån			40	45						
N:o 3, Blandning till varaktiga gräsplaner på god torr jord			40	45						
N:o 4, Blandning till varaktiga, trädbevuxna, skuggiga gräsplaner			55	60						
N:o 5, Blandning, bestående af gräs- och klöfverarter, afsedd för aflägsnare eller mindre beaktade platser, skogsbackar, kanter kring buskpartier, jernbanvallar o. d. Motsvarar ungefär den s. k. Wagnerska blandningen och kan användas som den, om man utsår 70 å 80 1/2 pr tunnland			25	30						
N:o 6, Blandning af hvarjehanda gräsarter, till samma ändamål som n:o 5. Fullt så god som vanlig utländsk blandning.			18	23						

Alla våra gräsfröblandningar göras här af passande finbladiga gräsarter och, med undantag af n:o 5 & 6, af ofvan specificerade, utsökt rena kvalitéer. Man kan naturligtvis äfven requirera hvarje passande sort för sig och sjelf sammanblanda dem. De från utlandet införskrifna, der sammansatta och i allmänna handeln gängse blandningarna äro icke hälften så goda som våra. Hvad särskildt blandningarna n:ris 1, 2, 3 och 4 för trädgårdar och parker beträffar, så kunna vi försäkra, att vackrare och varaktigare gräsmattor omöjigen kunna erhållas, än de, som besås med dessa blandningar; förutsatt att man ej för mycket sparas på fröet, ty det måste säs tätt, ju tätare ju sämre jordmånen är, om mattan skall blifva jemn och tät. Det går ej an, att till en fin gräsmatta använda lika mycket frö som till en äng eller större gräsplan, utan mycket mer, t. ex. 60, 80 å 120 ö pr tunland allt efter jordmånen art och beskaffenhet. Det är ett vanligt, men oklokt sätt, att till gräsmattor använda några få sorter. Ju flera finbladiga gräsarter man använder, ju finare och varaktigare blir gräsmattan. Mycket beror äfven härvid på hur marken beredes före sädten och på den skötsel man sedan egnar gräsmattan. Sedan jorden om hösten blifvit väl och djupt gräfd, gödslad och befriad från ogräsrötter samt på våren omgräfd och finkrattad, bör den fot för fot hårdt tilltrampas; derpå utsås fröet jemnt och tjockt samt myllas väl, dock icke för djupt, hvarefter man tillklappar eller med s. k. vält öfverfar det besädda jordstycket. Äfven de storkornigaste gräsfrösorter få ej myllas djupare än $1\frac{1}{4}$ tum och de finkorniga böra helst endast nedtryckas med vält eller klappbräde. Gräsfrö gror ej utan tillräcklig fuktighet, hvarför det helst bör säs när man har anledning att snart vänta regn. Sedan gräset väl hunnit tillväxa något, afslås det först med lie, hvarefter man aflägsnar uppkomna ogräsplantor och ofta afmejar mattan med grässkärningsmaskin, hvarigenom den blir riktigt jemn och tät, äfvensom vida varaktigare än om den slås med lie.

Grässkärningsmaskiner,

af nyaste och bästa amerikanska konstruktion, för skärning af gräsmattor, säljas ytterst billigt hos oss, och finnes närmare beskrifning på sista sidan af omslaget till årets detaljpriserförteckning, der de nu nedsatta priserna äfven finnas noterade. 7 olika storlekar af 10, 12, 14, 16 och 20 tums skärvidd finnas, och kosta 35, 40, 45, 50, 55, 60 och 70 kr. pr st.

II. Klöfver- m. fl. Baljväxter.

Vi föra endast svenskt och i brist deraf nordtyskt eller schlesiskt klöfverfrö af de allra bästa kvalitéer som efter sorgfälligt urval och profning kunnat erhållas. Allt af oss till salu utbudet klöfverfrö rensas och sorteras här på dertill inrättade rensningsredskap.

Klöfverfröets, såväl som många andra frösorters värde, beror mycket på frökornens storlek och vikt. Endast de stora och bäst utvecklade kornen frambringa kraftiga plantor. För rödklöfver är dock produktionsorten jemväl af alla största betydelse. Amerikanskt och sydeuropeiskt frö (känneteckadt bl. a. genom småkornighet och hög, vacker färg), är odugligt för vårt klimat emedan de deraf uppkommande plantorna oftast visat sig icke uthärda våra vintrar. Dessutom gifva dessa varieteter ej så rika skördar, äfven om de skulle lyckas i öfrigt. Allt klöfverfrö innehåller hårda frökorn af tvisvelaktig grobarhet. Man kan därför aldrig se på fröet hur mycket det gror, och det vackraste frö är ofta illa grobart. Dessa hårda korn anse vi icke grobara och medtaga dem ej vid grobarhetsberäkningen. Den grobarhet vi uppgifva är således fröets verkliga, säkra gröningsförmåga.

Sorternas svenska och latinska namn samt fröets skördeort eller härkomst m. m.	Då mindre än 20 ö köpas af samma sort, beräknas ö -priset.	Pris pr 100 ö kronor	Pris pr ö öre.	Garanti:		Främmande inblandningar		
				1000 st. frö väga gram	Renhet o/o	Grobarhet o/o	Frö af odlade växter o/o	Söndrigt frö, sjudk, agnar, sand o. d. o/o
I beskrifningarna angifne anspråk på fullgodt frö (vigt, renhet och grobarhet) äro högt uppdrifne och motsvaras endast under gynsammaste förhållanden genom sorgfälligt rensning.								
Rödklöfver, (Trifolium pratense) N:o 1 . äkta bästa svenskt frö	58	61	2,00	99	94	0,3	0,4	0,1
" " " N:o 2 . " " schlesiskt frö	46	49	1,90	99	90	0	0,6	0,1
" " " N:o 3 . " " " "	—	—	—	—	—	—	—	—
Cowgrass; flerårig rödklöfver, (Tr. prat. perenne), skotskt frö	82	87	1,97	98	93	0	1,0	0
Fullgodt frö är glänsande violett och gulaktigt grönt, väger 2,25 gr. pr 1000 frö, är 99 o/o rent, ogräsfritt och 95 o/o grobart, hårda korn oräknade.								
— Rödklöfver, som bäst trifs på god, väl afdikad, djupt arbetad, lerhaltig jord och god sandmylla, ger första året god skörd, men aftager på andra året och försvinner på tredje.								
Cowgrass deremot är mycket varaktigare och rekommenderas till insåning på fleråriga vallar. Är större, ulligare och smalbladigare än vanlig rödklöfver. Kan dock ej sköras mer än en gång om året. Användes massvis utomlands, isynnerhet i England.								
I Sverige är skörden af rödklöfverfrö icke stor och blott delvis af god kvalitet. Någorlunda fullgodt frö är därför ovanligt dyrt, i vårt tycke för dyrt i förhållande till äkta schlesiskt, fullgodt frö, som nog är lika hårdigt. Det i handeln gängse s. k. schlesiska fröet är deremot vanligtvis sydeuropeiskt, oftast blandadt med amerikanskt, i allmänhet fullt af klöfversnärjfrö (Cuscuta Trifolii) m. fl. ogräs samt ovanligt illa grobart. Sådant frö införskrifves massvis och bör kunna säljas med stor förtjenst till 30 å 33 öre pr ö . Allt								
Alla våra klöfverfrö- sorter garanteras fria från klöfversnärjfrö, (Cuscuta Trifolii).				folii).				

Sorternas svenska och latinska namn samt fröets skördeort eller härkomst m. m.	Då mindre än 20 $\mathcal{E}$ köpes af samma sort, beräknas $\mathcal{E}$. priset.	Pris pr 100 $\mathcal{E}$ kronor.	Pris pr $\mathcal{E}$ öre.	Garanti:			Främmande inblandningar		
				1000 st. frö väga gram	Renhet o/o	Grobarhet o/o	Frö af odlade växter o/o	Söndrigt frö, stjeln, agnar, sand o. d. o/o	Ogräsfrö o/o
I beskrifningarna angifne anspråk på fullgodt frö (vigt, renhet och grobarhet) äro högt uppdrifne och motsvaras endast under gynsammaste förhållanden genom sorgfälligt rensning.									
Sockerbetor , förädlad, sockerrik sort svenskt frö		40	45	22,3	98	88	0	1,6	0
Böra ej säs för sent, ej heller i nygödslad jord, emedan sockerhalten deraf betydligt minskas. De blifva bäst i god sandblandad lermylla . Användas äfven och med stor fördel till foder. Utsäde som föregående.									
Fodermorötter ,									
" altringham , stor röd, söt, utmärkt äfven för köket tyskt frö		55	60	1,33	93	80	0	6,6	0
" belgisk hvit gröntoppig jätte-, förbättrad, störst tyskt frö		38	43	1,60	92	85	0	7,8	0
" orangegul gröntoppig jätte-, god och gifvande sort afrifvet skotskt frö		65	70	1,20	96	95	0	3,8	0
" James' intermediate scarlet , halfång, tjock, röd, fin, skotskt frö		45	50	1,40	88	75	0	12,0	0
" Fullgodt frö är grågult, starkt välluktande, väger 1,40 gr. pr 1000 frö, är 90 o/o rent och grov 75 à 90 o/o. — Förträffliga foderväxter för såväl hästar som nötboskap och rekommenderas särskildt för mjölkkor, enär mjölken deraf blir fetare och sötare samt smöret äfven bättre och vackrare. De hvita jättemorötterna, som trivas på hvarje tillräckligt djup jord, samt James' halfånga, som fordra bättre, men hålla tillgodo med grundare muljord, äro utmärkta för deras rika afkastning. Alla morotsorter fordra en sandig, djupt arbetad, fet, men ej nygödslad jord (på väl afdikad kärr- och mossjord gå de äfven bra till) och måste, i motsats till turnipsen, utsås så tidigt som möjligt, på drill 4 à 5 $\mathcal{E}$. bredsåning, som ej anbefalles, 8 à 10 $\mathcal{E}$ pr tunnland.		75	80	1,40	93	73	0	6,2	0
Foderpalsternackor , lång stor tjock vanlig tyskt frö		30	35	4,85	98	58	0	1,5	0
" Jersey- eller Guernesey , lång tjock fin skotskt frö		50	55	5,85	98	49	0	1,9	0
Fullgodt frö är gulbrunt, väger c:a 5 gr. pr 1000 frö, är 99 o/o rent och 50 à 60 o/o grobart. — Palsternackornas både rötter och blad lemna, som man vet, ett ypperligt och närande foder för både hästar och hornboskap. För mjölkkor är det mycket fördelaktigt, emedan det ökar mjölkproduktionen. Böra därför odlas till foder mera än nu sker. Utsås antingen höst eller vår omkring 16 $\mathcal{E}$, på drill 8 $\mathcal{E}$ pr tunnlandet och behandlas för öfrigt såsom morötter. En stor fördel har man deri, att palsternackan utan skada kan gvarstå på fältet vintern öfver.									

Sätt-Potatis.

Af dessa valda potatis säljes icke mindre än 10 $\mathcal{E}$. Då hel tunna köpes, lemnas säck fritt. Beställningar mottagas ej efter den 15 April; expedieras i slutet af April eller början af Maj.

	Pris pr	10 $\mathcal{E}$	25 $\mathcal{E}$	50 $\mathcal{E}$	100 $\mathcal{E}$
		Kr. öre	Kr. öre	Kr. öre	Kr. öre
Askblad- , ovanligt tidig, god och rikt gifvande, känd sort		1,50	3 —	4,80	8,50
Eutiner- , rund gul, vacker, lagom stor för hushållsbruk och särdeles välsmakande		1,50	3 —	4,80	8,50
Magnum bonum , en af de bästa hvita potatis, hårdig, god och rikt gifvande		0,75	1,50	2,40	4,25
Souvereign- , utmärkt välsmakande, vacker, lagom stor, föredrager lätt jord		1 —	2 —	3,20	5,50
Äggplommon- , tidig, fin och välsmakande; förtjenar odlas i stort		1 —	2 —	3,20	5,50

Spillfrö,

bestående af allt slags **godt foderväxfrö**, som spilles vid expeditionen, samt af det **sämsta** frånrensningensfröet m. m. Kan användas till besåning af kärr, svältor, mader o. s. v., der man **ingenting annat kan** eller **vill** odla, men likväl skulle önska åtminstone någon grönfoderskörd eller snabbare mulbildning.

Säljes **endast direkt till landtbrukare**, men **på inga vilkor till handlande** för återförsäljning pr 100 $\mathcal{E}$ 6 kr., pr $\mathcal{E}$ 10 öre.

Mars 1887.

Post- och telegrafadress: **Trädgårdsföreningen, Göteborg.**